

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ разом з ілюстр. додатком „Неділя“ виносить:
 на цілий рік 10 зр. — кр.
 на чверть року 2 „ 50 „
 місячно „ 85 „
 для заграниччя 15 рублів або 24 франків.
 Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі газет Л. Горювца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ:

у вівторок, четвер, суботу і неділю.
 Редакція і Адміністрація „Буковини“ знаходиться в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2), куда всі дописи адресувати належить. — Бюро редакції отворене щодня від 8. рано до 8. вечером

ГОЛОВНІ ЗБОРИ

бук. краевого товариства учительского.

II.

Подавши в попередніх двох числах все те, що для докладного зрозуміння справи потрібне, остає нам ще подати опис самих зборів. Около 4-ої години заповнилась зала Гімнастична черновецької семінарії учительської учасниками зборів, котрі голова товариства п. Ісопескул отворив небавом потім короткою промовою а радше одним тільки заявленем, що товариство й на далі поступати-ме так, (значить партійно), як доси і піднісши оклик в честь цїсаря, не оголосив цілого дневного порядку, а лиш одну точку, щоб мати вільну руку до его самовільної зміни, що дійсно і стало ся, позаяк найголоснійшу точку, себ-то зміну статутів полишив на сам кінець, коли вже остав лише із своїми послужниками; бо перед тим не мав ніяк потрібних до ухвали ^{2/3} голосів.

Отже приступлено до справозданя виділу з его діяльності. Тут встав зараз кривняк п. Ісопескула (уч. Браїлян) і вніс, щоб не читати справозданя, бо оно видруковане й розіслане (день чи два перед тим!). Тому спротивив ся уч. Ду-

бинський і зажадав відчитаня справозданя. По довгих короводах не піддав п. голова внесене під голосоване, але аж коли шепнув ему его перший міністер п. Вота, щоби пристав на відчитане, згодив ся на те, що й зробив уч. Носивич, звїстний агітатор румунізаторский при вписуваню руских дітей до Гімназії черновецької. По відчитаню спитав надучитель Никорович, що діє ся з книжками, що редакція дістає їх до ревізії, і котрих повинна-б бути вже ціла бібліотека. На то відповів п. Вота, що не комплектні є в читальни товариства, а п. голова сказав, що „Buk. pädagogische Blätter“ его приватна власність, отже й весь прихід з них, тому членам до газети, що є справді органом товариства, властиво за сі, а коли здає він про неї рахунок, то чинить се тільки на доказ, що не заробляє на ній нічого. Таке обяснене про газету, котру доси через двацять і кілька літ всі уважали власністю товариства, всіх задивувало, а п. Никорович дав добрий вираз сему здивованю, переіпросивши п. Ісопескула дуже чемно, що змішав ся в его приватну справу, котру уважав за справу товариства. Потім забрав слово п. учитель Дубинський, критикуючи справоздане з діяльності виділу, головню-ж газету „Buk. päd. Blätter“, єї

невідповідне редаговане, головню-ж захвалюване в ній газет крайню партійних, ба навіть пельояльних. Бесідникови, котрай говорив зовсім до річи, не дали румунізатори договорити, гукаючи мов дика орда й обиджаючи его зі всіх сторін. „Das ist eine Frechheit“, кричав п. учитель Цоппа, а п. інспектор (!) Маєран здобув ся навіть на оклик „Hilf!“ і просив п. голову, щоби розв'язав зборя, що сей зараз і обіцяв. Щоби не звалити на себе вину за єю евентуальність, не продовжав п. Дубинський своєї промови. За те забрав слово Sprechminister п. Вота. Він звиняв захвалюване знеславлених газет тим, що їх не знав; сей літерат, бачите, не читав ще ніколи „Buk. Post“! Далізакинув перед бесідникови, що він бажає „цікантих“ статей, а таких п. Вота друкувати не буде; (хйба що надішле їх п. Декер, запримітили декотрі з присутних, згадавши его обиджаючи для учительства вправи стилістичні, премійовані п. Вотою). По такій професорській мудрости забрав голос член славної родини Vasil-vici-в і поставив глумливе питане: „Може удобрите тепер, п. Дубинський, справоздане?“ А батько достойного синка став за дозволом п. голови напастувати п. Дубинського, будь то він в краєвій конференції (!) виразив

ПЕРШІ ЗОРІ.

ПОВІСТЬ.

Написав Теодот Галін.

(Дальше)

Коли вже сама особа господаря відзначала ся такими привадними властивостями, то не менше повабно була й уся обстановка его гостинних комнат — а се для его відвідачів значило багато.

Не знати, чи скривь по наших славних містах такий звичай, що до снідальних комнат заходять зваду, але в Чернівцях він годгі тримав ся. Сьвідчило се про велику естетичність черновецьких любителів снідань. І справді, чи то по улицах мало єнує тих злоріких перехожих, котрим якийсь злосливий сьвітогляд нащептує иноді несосьвітєнні річи про невинних приятелів легкого життя?...

— Odi vulgus profanum! (Се по руски: ненавиджу тверезу голоту!) Панє Бавилю, постарайте ся о приличний вхід!...

І вуйко Бавиль, подивляючи чутливу вдачу свого гостя, сказав спорудити такий таємний вхід. Темними сніями, майже на-пوماцки діставав ся втаємничений гість до мети своїх бажань, до двох тихих, темних комнаток, в котрих як ніч так день панував якийсь Рембрандтський півсумерк. Русин вїодачи в ту тиху обитель мимохіть пригадував собі чудесні краєвиди в роді „Ніч над Чорним Морем“ то-що і зараз впадав в поетичний настрій. Сей поетич-

ний настрій вкупі в напоями вуйка Бавиля вкидав гостя в страшне ковацке завзяте! О, що правда, нерав був вуйко Бавиль сьвідком такого ковацкого завзята — при фляцині. Нерав зітхав він, бачучи, як на підлогу летіли склянки, і як аж стогнали дубові столи під кулаками занадго вже промовистих бесідників... Він зітхав, але не лишень тому, що се пропадало дороге скло та розкаручували ся столи, ні! — він зітхав і тому, бо знав, що від такого виногового завзята лишень гірший боліголов буває, лишень прикрійше похміле! Але вуйко Бавиль ніколи не спинав своїх гостей, най би вони там і як розперівували ся.

А за се посидільники Бавилевої коршмоньки ставали одушевлєними сторонниками его.

„Вуйко“ власне переглядав чорну, записану густими рахунками табличку, коли відчинили ся двері від приличного входу, почув ся гамір і сьміх і в середину повходили по одному наші веселі кумпанійці, поки-що однак без Опалки, котрий а'явив ся аж по якийсь хвилі, допевнивши ся, що у вуйка Бавиля нема ректора.

— Сегодня вуйку, ми пити-мем по ковацки! — зачав Білецький, переходячи до другої, обширнійшої в обох таємничих комнат.

— По ковацки — усьміхнув ся господар. — Се відай по такому, що все лишень ще по одній — говорив він, підходячи до стінної лампи, що самітно сьвітляла ся в півсумерку немом далекий маяк серед моря. Господар трохи підкрутив гніт, але сьвітло все таки було таке слабе, що половина комнати зоставала ся тем-

на і не було знати, чи не сидить де в кутику яка одинока душа, роздумуючи над марнотою тверезости.

— По ковацки, се значить так, — поясняв Білецький, — що ви нам внесете сюди на двацять і чотири години їди, дасте нам ключі від пивниці, а сами можете іти спати. Через добу навідуєте ся до нас.

— Га, то на що мені йти спати? — обізвав ся пан Бавиль. — Коли панове такі веселі, то прийміть і мене до кумпанії! — сказав хитро і пішов до пивниці.

— Як воно тепер склало ся! — заговорив Самеонюк по якимсь часі, опускаючи ся коло подовговатого чорного стола. — Три Буковинці, один Галичанин і один Українець. Се у нас дуже рідко буває — сказав він задумано.

— Ага, справді! — зауважив Горчонков, роєстріпано глянувши по присеутних. — Хто-ж то Галичанин?

— Я в Галичині родом — відповів Самеонюк.

— Се край такий? — спитав Горчонков.

— Край, також званий Галіція.

— А, Галіція! — кликнув Горчонков. — О, се великий край, либонь більший як уся Волинь! — говорив він швидко.

— Один з тих великих країв, яких є з десять на Українській Русі — вкинув Білецький. — Та що з того, коли вони майже всі німі і не знати навіть, чи ми ще ми... — сказав він нараз похмуро.

— Лишень Галичина з Буковиною трохи рухають ся — докинув Грінка немом недбало,

ся не добре (?) о старших учителях, (але він (Vasilovici) мусить ему на то сказати, що він (Дубинський) не може з ним міряти ся. По такій недорічній річі, спитав п. голова, хто за одобреном справоздання, за чим піднеслась одна часть рук, по чім п. голова сконстатував більшість, розумієсь без огляду на те, що в салі було значне число не-членів. На оклики, щоби почислити або зарядити противну пробу, не знав п. голова спершу, що робити, а далі розлютившись сказав: „Зрештою, чи одобряете справозданє, чи ні, то все одно“ і перейшов в такий небувалий спосіб над цілим збором до дневного порядку, зарядивши відчитанє рахунку і прелімінара. Почувши таке маловаженє не то цілого збору людей стану, але принципів статутів, ба навіть простої форми, соромно було кождому свідомому себе чоловікови ще далі оставатись, але ще витривали всі, щоби побачити до котрого степені дійде ще румунізаторська бута. Ну, тай дїждались, прийшло ще ліпше. При справозданю о висшій курсі дівочім, заснованім товариством, а котрий, як зачувати з певного жерела, п. Ісопескул хоче переняти також в свою приватну власність, зажадав п. інспектор Попович помноженя годин науки рускої й волоської мови. Рахунки й преліминар одобрено в такий самий нелегальний спосіб, як і справозданє, ба що більше в неприсутности ревізорів рахункових. По перерві, підчас котрої п. Ісопескул, як вже о тім в попереднім числі сказано було, відкинув всі а всі предложеня дотично мирного поладженя незгоди в товаристві, слїдували вибори. Скрутаторами іменував п. голова кількох своїх махерів а про людське око одного з опозиції. Головним махером був зручний п. інспектор (!) Тарасевич. Ему асистували

п. інспектори (!) Маеран і Жанковський. Обступивши з п. Ісопескулом стіл. почав один з несвідомих їх партизанів відчитувати різні списи членів, наколи скрутаторови з противної сторони позволили сісти на другім кінці довгого стола, а щоби не нудив ся, придано ему завжди галянтного „русского молодца“, котрий додавав собі всіх сил, щоби свого брата-Русина забавляти на користь своїх союзників супроти зненавиджених їм Українців. На передних лавках поставали з обох боків немов непосидючі хлопці молоді а й беззубі, сиві румунізатори. Через сю вулицю мусів кождий голосуючий переходити і слухати, особливо Русини, таких епітетів як: „Бойку! до Болехова!“ (кричав надучитель Скалат), або „Ти тримаєш з нашими наймитами жовточеревими, що зайшли з Галіції?“ (казав надуч. Пітей Михайло) і таких солодких слів більше. Справді тільки податлива руска натура в стані перенести тільки наруги мовчки... Такі почести діставались майже кождому, хто віддав білу картку, а не Румунізаторську зелену, котру не одному покїрному Руснакови вихали замість видертої з рук, уставлені наоколо стола румунізаторські агітатори. Не одному-ж слабодухови випала она й сама з рук, коли побачив при столі тільки інспекторів, а між ними й самого страшного і всеможного п. Schulrath-a, котрий, як голосять румунізатори, сьогодні-завтра має заняти місце краевого інспектора, скоро тільки румунізатори зїздять теперішнього. Хто-ж доніс білу картку аж до стола, від того перебрав єї п. інспектор Тарасевич, отворив, переглянув і моргнувши своїм чорним вусом на знак, що отсего то грішника записати в чорну книгу... Тимчасом відчитувано імена присутних і не-присутних, уплативших і неуплативших

членів румунізаторської партії, раз один і другий, а збита товпа верещала „асі“ та „аісе“, передаючи зелені картки по через всі голови, а десята рука вручала їх п. Тарасевичеви, котрий кидав їх, вже не отворяючи, в капелюх, певно не раз і по кілька разом, чого домірковують ся із числа карток більшого від числа присутних осіб взагалі, особливо-ж тих, що остали по виході партії противної. Таким способом поборов п. Ісопескул опозицію, що готова була до найдалших уступств в інтересі миру і згоди, та хосенної праці в користь бук. шкільництва і учительства, опозицію, що помимо всеї бруталности, якої дізнала, не зійшла з дороги справедливости, бо й по невдачі що-до помиреня віддала всі свої голоси на лісту, що містила 4 Русинів, 4 Волохів а 4 Німців. Що на сій лісті не було імен п. Ісопескула і Воти, сему винна їх неприхильність до предложенї їм згоди. Що на тій лісті не було таких „православних автохтонів-Русинів“, як Шкурган і Продан, а інспекторів Попович і Стратийчук, та надучителів Никорович і Ронгуш, сему не подивуєсь чейже ніхто, хто знає їх усіх докладно. Що вкінці опозиція не голосувала на тако-го Носевича Діомеда або на Крупку, що й доси не уплатив вкладки, отже й не мав права вибору, се обяснить вже так дуже скрупулянтний на §§ п. голова.

Такими способами вибраний виділ п. Ісопескула приняли румунізатори не-втаваючим ревом: „Să trăească!“, що й відспівали кілька разів. По прочитаню кождого імени приборної гвардії п. Ісопескула „траскано“ наново, а коли названо паню Шрайберову, додав ще якийсь толерантний „Niesch žuje“, а г. Шкурганови: „Най живє, сараку!“

Зазначивши по відкиненю компромісу значним числом своїх голосів, що

поклав руки на стіл і схилив на них голову.

— Тай Угорська Русь — може ні? — спитав Опалка.

— Ого, Угорська Русь рухаєть ся, але хіба назад! — сказав Самсонюк машинально. Се тут натякало ся на річі давно відомі і, так сказати, само собою понятні.

— Ну, а що дієть ся на приклад на Волині? — спитав Опалка, обертаючи ся до Горчонкова і морщучи чоло.

— От, бачите, не можу сказати докладно; я довший час не бував дома — сказав сей вдержливо тай запняв ся. Горчонкову завдало питанє великий клопіт. Був се собі чоловік в вихованєм, трохи просвїчений, але зовсім не політик. До загальних справ відносив ся обережно, здалека. Хоч би й далеким сторонником якого небудь „табору“ бути не був. Се не була єго вина. До него не доходили жадні того роду гадки, єго доси нікуди не кликали, і він окінчивши гімназію, проживав собі як степовий коромис на глухім, далекім від „світа і людей“ селі.

— Я був — продовжав він — довший час в дорозі. У мене є в Малоросії, в Полтавщині, свояки. Мій батько звідти родом, але купив землю по одному Ляшкови на Волині і переніє ся сюди. Але в Полтавщині є також Гірченки... повторив він в задумі.

— То се ті ваші свояки? — спитав Грінка.

— Своаяки.

— Ага! То се вже обставини зробили з Гірченків Горчонкових! — кликнув Грінка, торжествуючи над своїм відкритєм.

Горчонков-Гірченко живо усміхнувся тай потакнувши киваючи головою.

— А, то ми вас таки так звати-мем Гірченко — сказав Самсонюк після першого задивованя.

— Досконально! — обізвав ся Опалка — бо, даруйте, але того вашого попереднього імя я аж не міг вимовити. Через те й бояв ся заговорити до вас.

— Мій батько — немов звиняв ся Волиняк — як став на державну службу, то так і записав ся Горчонковим; така вже, знаєте, мода була. Але в Полтаві нас і до нині звуть Гірченками, чиєто по малоросійськи. А се, як я бачу, і для вас приємнійше так, панове!

— А для вас самих хіба ні? Адже ви Українець?

— А запевне, я із Малоросіян.

Грінка щось крутив носом.

— Чи чули ви що про українофілів? — запитав він живо.

— Ні! — відповів Гірченко по хвилі на думи.

— Про таких людей, що на приклад говорять лишень, як ви кажете, по малоросійськи? — допитував Грінка з ревностю і очікуванєм, немов який слідчий судия.

— У нас говорять мішано, по селах більше по малоросійськи, а по містах вже більше по московськи. — В тім щось нагадав. — Але є й такі, що скривь говорять більше по малоросійськи, а якже, я сам знав двох таких. Тай гарні-ж вони знали пісні! Рідкі сьпіваки були!

Надійшло вино.

— За любу Волинь! — приказував Самсонюк, чокаючи ся склянкою з Гірченком.

— Ні, за... за гостинпріємну Буковину! — відповів Гірченко скромно.

— Я тримаю таки з Угорською Русією! — обізвав ся Опалка, душком випорожнивши склянку.

Гірченка те все, що він чув, займало не-аби-як. Ся галаєлива громадка молодиків, помимо деяких неврозумілих гасел, надвичайно притягала єго до себе. Се був дуже цікавий тип родимців, що не лишень балакали тою мовою, котру він анав з першого дитинства, не лишень проявляли прихильність до землі, на котрій він родив ся, та згадували діяння колишніх вольних козаків, прямих єго батьків — але ще до сего всего приточували акісь особні думки, бажаня і надії! — Чи се спорт, чи се той запал ізва „добродійних цілій“? — майнуло в него в голові. Він глянув в ті по-единчі лица. — Ні, се не панське „добродійкованє“, се чувства! — Що край, то обичай! — подумав він пізнійше. — Пожитє з західними націями породило таку галузку „Малоросіян“ — думав він знов. Гірченко звик був, після гаетних описів, такими собі уявляти непосидючих, галасливих Французів чи там Італіянів. — Ні! — подумав він нарешті; — приємні єі люди, але я не потрафив би оттак кидати ся та галасувати! І що-ж їм з того приходить?

(Дальше буде.)

не годить ся з дотеперішнім способом веденя справ товариства, опустила опозиція салю. Переконавшись остаточно, що дальша спільна діяльність з такими товаришами неможлива, не хотіла опозиція, хоч могла, перешкаджати зміні статутів.

По виході опозиції змінено статуту в ціли забезпеченя кількالیтнього правління незмінного виду і вибрано ревізорів і судив, але на сей раз вже не через аклямацію. Потім держав молодий п. Василевич славословіє волоске на п. Ісупескула, із чого потім задля збогаченя дуже мізерного дневного порядку зроблено педагогічно-дидактичний відчит (sic!), обрадовано над висьміяною навіть в раді державній справою умундурованя учителів, по чім по дуже спокійній вже промові п. голови відсьпівано гимн народний навіть (!) по руски.

Отсе списали ми на підставі фактів, як відбули ся головні збори бук. краевого товариства учительского, в який нелегальний ба й обиджаючий спосіб обійшли ся п. голова і его орда з учителями взагалі а особливо з Русинами. Чей же кождому, хто не уважає учителів народних за помело, стане ясно, що кождий учитель, особливо-ж учитель-Русин, в котрім не затерлось ще почуте гідности людської і свого стану, не може оставати далі в таким товаристві, а противно обовязаний піднести голосний протест супроти него.

3 ради державної.

Дня 28-го с. м. закінчено дебат у над програмою правительства. Президент міністрів ґр. Бадені забрав голос, щоби пояснити деякі атаквані місця своєї першої промови. Головно-ж розходило ся о дві точки, а іменно де була бесіда о „традиційнім становиску Німців“ і „що міністерство хоче палату вести, а не дати ся вести“. В першій справі дав уже перед тим ґр. Бадені ґр. Гогенвартови запевнене, що о привілейованім становиску Німців в Австрії не може бути бесіди; але Чехи і Словінці тим не задоволили ся. Отже ґр. Бадені сказав: „Правительство, котре свої заміри супротив народности подало з повною ясностью в дусі засадничих устав і яко гасло поставило собі справедливості, такому правительству не можна закинути, що оно якийнебудь нарід ставляє на другий план або помінає засаду рівноправности народів“. Що-ж до другої точки, сказав ґр. Бадені, що не спинюване жадною партійною формулкою правительство не є жадною небезпечностью для парламенту, а скорше дає гваранцію для зміцненя поваги палати, бо-ж поведене одного чинника залежить від помочи і співдітання другого“. Вкінці звивав ґр. Бадені до ревної парламентарної праці, на котрім то поли певно прийде до зближеня між правительством а поодиновими партиями.

Дня 28-го жовтня промовляв в палаті посольській пос. Романчук. Він сказав: Промова ґр. Баденіого не має потрібної ясности. Я яко посол галицький мав вже від літ нагоду, чути всякі програми і річи з уст ґр. Баденіого яко намістника галицького, і тому можу подати палаті коментар до промови програмової п. президента міністрів на основі фактів. Перед семи літами виголосив ґр. Бадені програмову річ в соймі галицьким, до котрої і Русини віднесли без упередженя. Але вже по кількох місяцях мусіли Русини вступити в опозицію, бо показалось, що управа краю єсть народови руському неприхильна. По році почули Русини в соймі приязніші слова і знов звернулись до правительства з довірем. Але дальша діяльність намістника винула їх опять

на становище опозиційне. Недавно обіцяв ґр. Бадені Русинам 20 крісел посольських в соймі галицьким, а дав лиш 10.

Пан президент міністрів поставив за принцип діяльности своєї: справедливості. Гарне слово, але в устах ґр. Баденіого за сміле. Досі тая честнота не проявлялась в его діланю. Він не був справедливим для народу руського на становищі старости в Жовкві, не був справедливий супротив народу польского на становищі делегата краківського. Послідні вибори в Галичині показали також, що він і яко президент міністрів не думає бути справедливим. Правбори і вибори відбувались в богато місцевостях нелегально. В Бібрці не допущено до 300 правборців до голосованя; в Городенці кавалерія розігнала правборців; в Улашківцях вивзено правборців; в Жидачеві знесено в 17 громадах легально переведені правбори, бо заходила небезпечність; що кандидат правительственный перепадє. Перед виборами збрано гроші на вибори. Гроші ті давали кандидати, давала шляхта в формі додатку до податку ґрунтового, давав і фонд диспозиційний. При виборах був тероризм. В Жидачеві зібралось 100 жандармів. Голота жидівська напала на спокійних виборців, біла їх, провокувала, а відтак власти вивзнили не провокаторів а спокійних виборців. В згаданій місцевості увязнено 17 виборців, щоби перевести вибір кандидата правительственного. Проте-ж поважив ся ґр. Бадені сказати в Кракові на зібраню передвиборчим шляхти (1. жовтня), що вибори переведено легально. Відтак конфісковано часописи, що про ті нелегальности виборчі писала і то лиш на тій підставі, що бувший намістник сказав в Кракові, мов то вибори переведено зовсім справедливо. В Галичині по 40 літах не могла одна громада одержати грошей, заплачених нелегально на будову доріг ерарияльних. Міг би я розказати і о денунціяціях, які суть на порядку дневнім в Галичині і в наслідок котрих урядники і учителі власти карають, хоч денунціяції суть просто безосновні. Несправедливості панує і на поли національній. В Галичині розірено Русинів і версти суспільні. Як Русини упоминають ся о права свої, то їх називають ворохобниками спокую. Русин-кандидат єсть також мугителем мира. О рівноправности національній нема в Галичині і бесіди.

Є. Е. ґр. Бадені каже, що він до жадного сторонництва не хоче приміювати максими: *divide et impera*. Але в Галичині зробив він се перед п'яти роками і в найновіших часах. Вільше не хочу говорити. Дай Боже, щоби теперішній намістник Галичини направив ті річи.

Дрібні вісти.

Чернівці, дня 1. листопада 1895. р.

Намістник Галичини кн. Евстахій Сангушко обняв дня 29. жовтня урядоване. На другий день в салі намістництва представили ся новому намістникови урядники намістництва зі своїми шефами, в імені котрих мав промову віцепрезидент Іван Лідль. На ню відповів намістник між иньшим: „Буду від вас, панове, так само як мій попередник жадати точности не лиш в сповнюваню обовязків, але також в береженю тих форм, котрі всі мають свою досвідом випробовану рацію бігу, а від котрих тим меньше вільно мені відступити, що я сам досі в уряді не служив. Буду старати ся удержати з вами як найблизший контакт особистий, бо звістно мені, як важним єсть обовязок настоятеля, коли може в данім случаю особисто нераз не лиш вказати на похибки, але також, що може ще важнійше, оцінити заслуги і признати совістну працю“. Відтак представилась намістникови красава рада шкільна, капітули всіх трех обрядів, генералізація львівського корпусу і різні урядники.

Іменованє. Судовий авсультант др. Василь Якубович іменованій судовим ад'юнктом в Садагурі а ад'юнкт повітового суду в Садагурі, Йосиф Зайдлер судовим ад'юнктом в Чернівцях.

3 бук. ради шкільної краєвої. На засіданю дня 23. жовтня с. р. рішено розширити одно-

класову народну школу в Шуаранци на 3-кл. Призвано п'ятилітні додатки: гімназьяльному професорови Єліфалієви Гарновецкому і проф. при ґр. прав. реальній школі р Чернівцях Константинови Мандическому другий, проф. гімн. в Радівцях Антонови Павльови п'ятий; учителями Михайлова Галер в Манастерисках і Василеви Мігалескулови в Калічанці перший; надучителеви в Рошопи Фердрнандови Крупка другий, а уч. Сименови Міроновичеви четвертий. Окрім того полагоджено подрібніші справи.

Вечерниці відбудуть ся заходом тов. „Руска Бесіда“ в Тернополі в днях 3-го і 10-го листопада с. р.

Конкурси розписані на посади двох молодших учителів і одного учителя з рускою, німецькою і волоскою викладовими мовами при 6-кл. школі в Сереті Речинець до 12-го с. м.

Концесія на будову бук. льокальних залізниць Лужави-Залішки, Неполоківці-Вижниця, Глибока-Серет, Радівці-Фрасин і Іцкани-Сучава вже наспіла до бук. виду краєвого.

Товариство „Бесіда“ в Тернополі урядує що четверга о 8-ій годні вечером сходни сполучені з відчитами. Першого четверга с. е. 17. жовтня мав п. Д. Дм. відчит „О національній задачі руського жіноцтва“, а другого четверга (с. е. 24-го жовтня) другий відчит „Марта Борска і єї примір для нашого жіноцтва“. Оба відчити подобали ся.

Товариство бук. лікарів відбуде дня 8-го с. м. засіданє з слідуючим порядком дневнім: 1) перечитанє протоколу з послідного засіданя, 2) повідомленє о біжучих справах, 3) нарада і рішенє про проєкт порядку лікарского стану; 4) вільні внесеня.

Руский конкурс драматичний. Галицький виділ краєвий оголосив конкурс на ориґинальні, чисто рускою мовою написані твори сценічні з обсягу драмату, поважної комедії і народних штурґ зі сьнівами або без сьніву, такі, щоби могли заповнити вечір театральний. Праці вже друком оголошені або представлені на який будь сцені виключені від конкурсу. Покликана виділом краєвим комісія конкурсова, зложена з осіб, докладно познакомленних з рускою літературою, рішить більшостью голосів і признасть авторам нагороди в сумі 250 зр., 200 зр. і дві по 150 зр. На сей конкурс прийшло 15 творів сценічних, а іменно: драми в 5 актах *Ясні Зорі і Несамовиті*; сценічний твір в 5 актах *Честь і Любов*, комедія в 1 актї *Не жартуй з серцем*; драма в 5 актах *Віщі і діти*, драма в 5 актах *Гамалія*, водевіль в 4 актах *Назмарило*, а траґедія в 5 актах *Роман Ольговецький*, комедія в 4 актах *Торговля жемчугами*, драма в 5 актах *Чурайона*, комедія в 3 актах *Кандидат*, драма в 4 актах *Жертва*, штука в 4 актах *Безталанна Маруся*, траґедія в 5 актах *Беата і Галышка*, і комедія в 5 актах *Побороми* або *Правда і в морю не потоне*. В грудни с. р. рішить ся конкурс. Нагороджені твори стануть власностию „Рускої Бесіди“ у Львові; лише она буде могла виставляти їх на сцені.

Почетне горожанство міста Чернівців одержали на посліднім засіданю ради громадської архимандрит Василь Репта і шкільний радник др. Вячеслав Корн за їх труди около міського шкільництва.

На памятник Томашука зложили з нашій редакції з Путилова цп. Вайсман 50 кр., нотар Заверквель 1 зр. 50 кр., о. Ганицкий 50 кр., о. Балюшескул 1 зр., др. Калізе 1 зр., др. Оренштайн 50 кр., Зільберман 50 кр., ад'юнкт Розенфельд 1 зр., о. Яворовский 20 кр., антикар Ступницький 50 кр., лісничий Новак 50 кр., Кудерна 50 кр., судня Лучаковский 50 кр., панна А. Губрих 30 кр. — разом 9 зр.

Процес о обманьство. Дня 30-го с. м. скінчив ся перед судьями присяжних у Львові процес в справі фальшованя владкових щадничих книжочок в „Народній Торговлі“ помічником Володимиром Дзюбанюком, родом з Снятина. Він був з початку учеником торговельним, а оісля помічником; яко такий був допущений до

бухгалтерської практики в центральній заряді „Народної Торговлі“. Переданих йому до висилки 47 зр. 22 кр. сироневірив і підробив п'ять вкладкових книжочок на 1.034 зр. 50 кр., котрі через свою сестру, жінку судового ад'юнкта Апеля, або через свого приятеля Стшетельського з Дрогобича або через готельних служачих вибрав у філіях „Нар. Торговлі“. Підписи на фальсифікатах були дуже добре підроблені. Дзюбанюк не признає ся до фалшована, а пані Апель і Стшетельський твердять, що побирали гроші не знаючи, що книжки підроблені. З зізнань свідків вказала ся безперечна вина Дзюбанюка, та що ведене книжок в „Нар. Торговлі“ є зовсім правильне. Присяжні судії потвердили вину Дзюбанюка, і суд засудив его на один рік в'язниці, а павло Апельову і Стшетельського увільнено.

На „Народний Дім“ в Чернівцях жертвували др. Теодор Соневидий з Жабя 2 зр.; при нагоді прощання Ілі Ілюка в Рус-не-боулі зложили, нотар Николай Дрогомирський 2 зр., Гавриіл Шторфер 1 зр., п. Марія Іваничка 50 кр., Вероня Ілюк 50 кр., Сидонія Ілюк 20 кр., разом 4 зр. 20 кр.; на пращальнім вечерку в честь комісара Краля зложено в Путилові 5 зр. 12 кр.; на пращальнім вечерку в честь авскульганта Александра Вайсмана зложили в Путилові: пп. Вайсман 50 кр., нотар Заверквель 3 зр., о. Ганицький 50 кр., о. Валюшескул 1 зр., др. Капізе 1 зр., др. Оренштайн 50 кр., Зільберман 50 кр., ад'юнкт Розенфельд 50 кр., о. Яворовський 50 кр., аптекар Ступницький 50 кр., лісничий Новак 50 кр., Кудерна 50 кр., судия Лучаковський 50 кр., поборець Кречи 50 кр., секретар Фок 50 кр., управитель Бенсдорф 50 кр., — разом 11 зр. 50 кр.; — вкінці жертвував о. Стефан Іванович з Малаїтців 5 зр. — Всім тим добродіям складає виділ згаданого товариства сердечну подяку. — (Коби то так при кожній нагоді всі буковинські Русини намятали на наш Народний Дім! Ми певні, що-за добрим прикладом підуть і другі. *Ред.*)

Загадочна смерть. З Ясла пишуть, що перед трема днями добуто там з ріки Ясельки трупа гімназійного сулента Едмунда Миткевича. Тажка невилічима недуга імовірно їхнула его до самоубійства, але може бути й то, що Миткевич випав з човна до води, коли хотів лічити ся кнайпівською метою.

Сумний конець весіля. В Чагрі, селі черновецького повіту, відбуло ся в неділю весіле, а при тім прийшло до сварні, а відтак до бійки. Селянина з Горечої Свірида так побито, що за кілька годин помер.

ТЕЛЕГРАМИ „БУКОВИНИ“

Відень, 1. падолиста. Доносять, що міністерство рішило не пропозувати вибору д-ра Люгера до затвердження короні.

Париж, 1. падолиста. Офіційно оголошено, що Буржоа підняв ся утворення нового кабінету. бо кабінет Рібота упав.

Петербург, 1. падолиста. Після відомостей „Нового Времени“ рішено вже утворити особну холмську губернію.

Білгород, 1. падолиста. Кабінет Стоїлова подав ся в димісію. Король доси еще неприяв єї.

НОВІ КНИЖКИ.

Останні романи Г. Сінкевича. Два відчити М. Грушівського, читані в львівськім „Клубі Русинів“. Видане Василя Лукіча. Накладом ред. „Зорі“. 16°. 50 стор.

Твори Степана Руданьського. Том I. Пісні. Приказки. Прислів'я. Байки. Бібліографічний показка в Заголовки „Сьвівомовок“. Видане М. Комара. Коштом видавця. — У Львові 1895. 16° 192 стор. Ціна 40 кр. (в портретом автора).

ТОВАРИСТВО „ПРОСВІТА“

при зближаючих ся іспитах в школах народних подає до відомости Сьвітла Рад Шкільних, Впов. сьвящеників, катихитів, учителів і родичів, що книжки накладу товариства, призволені кр. Радою шкільною на премії для учеників, *красно оправлені з позолоченими берегами*, можна купити в канцелярії товариства при улиці Вірменській ч. 2 по слідуючій ціні:

Роскази про сили природи 20 кр. Оповідання о житю сьв. Бориса і Гліба 20 кр. Повістки для дітей 27 кр. Сестра 15 кр. Байки 22 кр. Історія Руси ч. I. 25 кр. Історія Руси ч. II. 23 кр. Лен і конопля 24 кр. Рогата худоба 45 кр. Про живоплоті і ліси 20 кр. Везамин Франклін 16 кр. На досьвітках 22 кр. Серед ледового моря 25 кр. Житє сьв. великомученика і лікаря Панталеймона 20 кр. Дрібна птиця господарска, а великі гроші 20 кр. Відкрите Америки 22 кр. Звірята шкідлі і пожиточні 42 кр. Перекотило 18 кр. Кирил і Методий 22 кр. Молитвенник народний (в звичайній оправі) 20 кр.

в *лучшій оправі* :

а) хребет іслотняний і золочений хрест з переду 25 кр. б) ціла оправа полотняна, береги золочені і золочений хрест з переду 35 кр. — Молитвенник народний великий по ціні 90 кр., 1-10, 1-30, 1-60 і 1-80 зр.

Всякі замовлення висилають ся скоро і точно.

„ДНІСТЕР“

товариство взаїмних обезпечень
у Львові,
улиця Валова ч. 11,

засноване на підставі концесії д. к. міністерства справ внутрішних з дня 9. грудня 1891 р. ч. 22751, розпочало свою діяльність дня 15. н. ст. вересня 1892 р.

„Дністер“, опертий на засаді взаїмности своїх членів, обезпечєє всяке майно движиме і недвижиме против шкідливіх огневих під найприступнішими услівями і почислює можливо найнижші премії.

Всякі шкоди ліквідують ся і виплачують ся сейчас по пожарі.

Зголошення о уділені агенції в місцевостях, де нема агентів „Дністра“, приймають ся.

В *Дрібній бібліотеці*, видавній у Львові Костем Паньковським, вишли доси сі книжочки (разом чисел 13):

Байки Евгена Гребінки (10 кр.)
Маларі, оповідане Всеволода Гаршина (10 кр.)
Пролісок, поезії Павла Граба (20 кр.)
З чужого поля. Переклади Павла Граба (20 кр.)
Що то є господарність — Герінга (переклад В. Герасимовича) 20 кр.
Поезії Осипа Маковея (20 кр.)
Оферма, оповідане его-ж (10 кр.)
Твори Івана Сурика, переклад з російського (10 кр.)
Українські писаня Митра Оленьовича (10 кр.)
Писаня Василя Кулика (10 кр.)
Чернеча республіка на Афоні — Василя Щурата (10 кр.)
Нарід в неволі (то що було друковане і в *Неділі*) — 10 кр.
Микола Палкин Льва Толстого, оповідане (10 кр.)

ВИЙШОВ

МОЛИТВЕННИК

виданий „Просьвітою“

в народній мові, великий, обіймаючий 640 сторін друку, найновіший зі всіх таких Молитвенників.

Молитвенник сей містить в собі: I.) Молитви щоденні ранні і вечірні. II.) З Богослуженя церковного, іменно: а) з Вечерні. б) з Повечерниці малої, в) з Повечерниці великої, г) з Утрені, д) Літургія сьв. Іоана Золотоустого, е) Молитви з часі сьв. Літургії. III.) Тайни покаяня і пресьв. Евхаристії. IV.) Молитви для різного віку, стану і в різних потребах. V.) Молитви в часі великого посту. VI.) Молитви на празники а) Господські, б) Богородичні, в) Сьвятых. VII.) Молитви сподучені з відпущами, VIII.) Акафист до а) Ісуса Христа, б) Пресьв. Богородиці в) сьв. Отця Никслая. IX.) Молебен до пресьв. Богородиці. X.) Тропарі, кондаки, богородичні і прокимени а) недільні, б) щоденні, в) на празники Господські, Богородичні і Сьвятых, г) на деякі потреби. XI.) Коляди і інші пісні церковні. XII.) Місяцослов цілого року.

Сей молитвенник дістати можна в канцелярії товариства „Просьвіта“ і в книгарні Ставропігійській і перепл. заведено Мих. Спюжарського по таких цінах:

1) Молитвенник брошурований — зр. 70 кр.
2) оправлений на-пів в полотно з одвітними відтисками — „ 90 „
3) оправлений ціло в полотно з золоченнями і відтисками 1 „ 10 „
4) оправлений як під 3) з додатком золочених берегів 1 „ 30 „
5) оправлений на-пів в шкіру з золоченнями і відтисками 1 „ 10 „
6) оправлений ціло в шкіру з золоченнями і відтисками 1 „ 60 „
7) оправлений як під 6) з додатком золотих берегів 1 „ 80 „
Замовляючі поодинокі Молитвенники звольють прислати на оплату пошти 20 кр.

Альбум заслужених Русинів.

Ціна 70 кр.

ПРАВДА

ВІСТНИК

політики, науки і письменства, виходить двічі в місяць по ціні на рік 4 зр., на пів року 2 зр., на чверть року 1 зр.
У Львові, улица Академічна, ч. 8.

ЛІТЕРАТУРНЕ ТОВАРИСТВО „РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях,

улиця Петровича число 2,

має на складі:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодіжи, міщан і селян, редактовану Омеляном Поповичем року 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, по 1 зр. 20 кр. за роки, а всі 9 разок за 9 зр.

— З пересилкою поштовою 9 зр. 30 кр. —

